

Nr 111

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1969/70 i vad avser förenade fabriksverken jämte motioner.

(5:e avd.)

Propositionen

I propositionen nr 105 har Kungl. Maj:t, såvitt nu är i fråga, under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över industriärenden för den 6 mars 1970 föreslagit riksdagen att

1. till Förvärv av aktier i Kreditaktiebolaget G. M. Flink & Co på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1969/70 anvisa ett investeringsanslag av 7 930 000 kr.,

2. till Förvärv av aktier i AB Avimat på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1969/70 anvisa ett investeringsanslag av 2 850 000 kr.,

3. till Teckning av aktier i ett industriföretag i Gällö på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1969/70 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kr.,

4. bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti intill ett belopp av 1 500 000 kr. för krediter till nämnda bolag i Gällö.

Kreditaktiebolaget G. M. Flink & Co. Husqvarna Vapenfabrik AB har under senare år utvidgat sitt produktsortiment på andra områden än vapenområdet. Ledningen för företaget har enligt statsrådsprotokollet i princip bestämt sig för att begränsa sina insatser inom vapenområdet för att koncentrera sin verksamhet till vissa andra produktgrupper. Förenade fabriksverken har därför med Husqvarna Vapenfabrik AB träffat en preliminär överenskommelse av innebörd att verket skall överta bolagets hela handvapensektor, såväl utveckling och tillverkning som marknadsföring och försäljning av handvapen för militära och civila ändamål. Transaktionen avses genomföras på så sätt att fabriksverken förvärvar bolagets dotterbolag Kreditaktiebolaget G. M. Flink & Co, till vilket hela handvapensektionen överförts.

Nämnda dotterbolag avses vid aktieförvärvet ha tillgångar bokförda till 3,4 milj. kr. och skulder till Husqvarna Vapenfabrik AB på 3 310 000 kr. Tillgångarna i bolaget, bestående av lager, maskiner och verktyg samt ett goodwillvärde har värderats till sammanlagt 11 240 000 kr. Av detta belopp ut-

gör 8 milj. kr. lagertillgångar. Fabriksverken avses erlægga nämnda belopp på 11 240 000 kr. dels genom förvärv av bolaget till ett pris av 7 930 000 kr., dels genom därpå följande köp av bolagets tillgångar till bokförda värden, varefter bolaget löser sin skuld till Husqvarna Vapenfabrik AB.

Den verksamhet som på nämnda sätt avses förvärfvas av fabriksverken tillför gevärsfaktoriet en tillverkning av jaktvapen som verket för år 1971 beräknat till 18 000 enheter. Antalet beräknas därefter successivt stiga för att år 1974 utgöra ca 24 000 enheter. Detta tillskott till gevärsfaktoriets verksamhet beräknas enligt statsrådsprotokollet förbättra dess ekonomiska resultat — efter avskrivningar — med mellan 1,1 och 1,7 milj. kr. årligen under nämnda år.

AB Avimat. Bolagets verksamhet omfattar konstruktion och måttsättning av mekaniska tändrör, urverk, säkringar och tidsfördröjningar. Bolaget är beläget i Stockholm och sysselsätter f. n. 62 personer. Aktiekapitalet uppgår till 400 000 kr.

Då försvarets materielverk vid sin upphandling i allt större utsträckning tillämpar huvudleverantörsprincipen har detta medfört ett behov för fabriksverken att utvidga sitt tillverkningsprogram i fråga om vissa komponenter, däribland tändrör, för att inte riskera ett alltför stort beroende av underleverantörer. Ett preliminärt avtal om förvärv av AB Avimat till ett pris av 2 850 000 kr. har träffats mellan bolagets ägare och fabriksverken. Gjorda beräkningar visar enligt statsrådsprotokollet på att investeringen kommer att vara återbetald efter tre à fyra år.

Efter förvärvet av AB Avimat avses bolagets verksamhet överföras till Zakrisdalsverken i Karlstad och samordnas med den sprängtekniska tillverkning som bedrivs där.

Industriföretag i Gällö. Som en följd av att tillverkningen och sammansättningen av ammunition m. m. genom Kungl. Maj:ts beslut den 11 oktober 1963 centraliserades till Vingåker har motsvarande verksamheter vid de dittillsvarande bergverkstäderna måst läggas ned. Detta gäller också en verkstad i Gällö i Revsunds kommun, Jämtlands län.

Med hänsyn till arbetsmarknadsläget i nämnda kommun förutsattes att verksamheten i bergverkstaden skulle ersättas med ny verksamhet så att ca 60 personer skulle kunna förses med arbete även framgent. En verkstad för hylsrevidering har förlagts dit och sysselsätter ett 20-tal personer. Ytterligare ett 10-tal personer arbetar med explosivämnen, men denna verksamhet måste av säkerhetsskäl snarast flyttas till Vingåkersverkstaden.

Förslaget i propositionen innebär att i Gällö skall upptas tillverkning av fiberfat, lådor och gevärsstockar inom ramen för ett för ändamålet bildat aktiebolag. För den planerade verksamheten behövs en särskild verkstadsbyggnad. Det förutsätts att lokaliseringstöd i form av bidrag och lån lämnas bolaget av arbetsmarknadsstyrelsen.

Motionerna

I de likalydande motionerna I: 1129 av herr Gösta Jacobsson och II: 1325 av herrar Magnusson i Borås och Burenstam Linder har hemställts att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag i vad detta avser medelsanvisning för förvärv av aktier i Kreditaktiebolaget G. M. Flink & Co och AB Avimat.

Utskottet

Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande förslag avser anvisande av investeringsmedel för förvärv av två befinnliga aktiebolag, nämligen Kreditaktiebolaget G. M. Flink & Co — vilket bolag är dotterbolag till Husqvarna Vapenfabrik AB — och AB Avimat samt för bildande av ett nytt aktiebolag som skall bedriva tillverkning i Gällö.

I motionerna I: 1129 och II: 1325 yrkas att riksdagen avslår Kungl. Maj:ts förslag i vad det avser G. M. Flink & Co och Avimat.

Förvärvet av *G. M. Flink & Co* innebär att förenade fabriksverken övertar Husqvarna Vapenfabriks hela handvapensektor, såväl utveckling och tillverkning som marknadsföring och försäljning. Genom förvärvet tillförs fabriksverken en tillverkning som gör det möjligt att inte oväsentligt öka kapacitetsutnyttjandet vid Carl Gustafs Stads Gevärsfaktori. Faktoriets verksamhet flyttades under första halvåret 1969 över till nya lokaler i Svista. Det fick där betydligt ökade resurser vad gäller såväl verkstadsyta som utrustning. Dessa resurser har emellertid hittills endast delvis kunnat utnyttjas, vilket enligt statsrådsprotokollet har sin grund i vårt lands allt restriktivare politik i fråga om vapenexport.

Det synes utskottet inte behöva råda några delade meningar om vikten av att vårt lands produktionsresurser utnyttjas optimalt. Vid gevärsfaktoriets finns en överkapacitet samtidigt som Husqvarna Vapenfabrik önskar och har behov av att kunna ta i anspråk sina resurser för andra verksamhetsområden än vapenområdet. Utskottet har inte funnit anledning till erinran mot redovisade mellan parterna träffade preliminära överenskommelser.

Det preliminära avtalet om förvärv av *Avimat* vill utskottet se som ett led i syfte att medverka till en från allmän synpunkt önskvärd rationalisering inom ammunitionstillverkningen. Den vid *Avimat* bedrivna tillverkningen har en nära anknytning till den ammunitionstillverkning som bedrivs vid Zakrisdalsverken i Karlstad, och även i övrigt synes skälen som anförts för köpet av bolaget bärande. Mot den överenskomna köpeskillingen torde inte finnas anledning till erinran.

Vad slutligen beträffar *Gällöprojektet* har utskottet funnit motivet som anförts för detta vara av den karaktären, att utskottet inte velat motsätta sig att projektet realiserar.

Under återopande av det anförda biträder utskottet Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag. Utskottet avstyrker sålunda bifall till yrkandet i motionerna I: 1129 och II: 1325 och hemställer

1. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1129 och II: 1325, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Förvärv av aktier i Kreditaktiebolaget G. M. Flink & Co* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1969/70 på kapitalbudgeten under statens affärsverksfonder anvisar ett investeringsanslag av 7 930 000 kr.,

2. att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 1129 och II: 1325, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, till *Förvärv av aktier i AB Avimat* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1969/70 på kapitalbudgeten under statens affärsverksfonder anvisar ett investeringsanslag av 2 850 000 kr.,

3. att riksdagen till *Teckning av aktier i ett industriföretag i Gällö* på tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1969/70 på kapitalbudgeten under statens affärsverksfonder anvisar ett investeringsanslag av 1 000 000 kr.,

4. att riksdagen bemyndigar fullmäktige i riksgäldskontoret att ikläda staten garanti intill ett belopp av 1 500 000 kr. för krediter till nämnda bolag i Gällö.

Stockholm den 12 maj 1970

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Bohman (m), Birger Andersson (s), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Per Jacobsson (fp), Bertil Petersson (s), Bengt Gustavsson (s), Bengtson (cp), Nyman (fp), Hjorth (s), Ottosson (m), Jonsson (s), Thorle Nilsson (s), Lindblad (fp) och Johan Olsson (cp) samt

från andra kammaren: herrar Almgren (s), Mellqvist (s), Eliasson i Sundborn (cp), Bergman (s), Lindholm (s), Enskog (fp), fru Holmberg (s), herrar Blomkvist (s), Andersson i Knäred (cp), Petersson i Gäddvik (m), Dahlgren (cp), Westberg i Ljusdal (fp), Östrand (s), Lindberg (s) och Wennerfors (m).

Reservationer

1. av herr Bohman (m).
2. av herr Ottosson (m).
3. av herr Wennerfors (m).